

«من قصد ندارم اجازه دهم جهان مرا به جایی که می خواهد برود هدایت کند
من به جایی می روم که آزادی هست
اگر شما به جای دیگری می روید، من بدان جا نمی آیم
من مقداری سختی را برای رسیدن به آزادی تحمل می کنم»

ریچارد استالمن

نرم افزارهای آزاد

- مقدمه
- آشنایی
- دلایل پیدایش
- اثرات پیدایش
- عوامل موثر
- راهکارها

آشنایی

- پیدایش نرم افزار آزاد

- پیدایش نرم افزار غیر آزاد

پیدایش نرم افزار آزاد

- وقتی دو رایانه‌ی مشابه هم به وجود آمد، نرم افزار آزاد نیز شروع به شکل گرفتن کرد
- ریچارد متیو استالمن نخستین کسی است که این نوع تعامل بین کاربران و برنامه نویسان را جنبه‌ی رسمی بخشید
- تجارت تا زمانی مشروع و قانونی است که با مردم به شایستگی رفتار کند
- ما در روابط تجاری خود باید حقوق جامعه را بدانیم و به این پرسش پاسخ دهیم که:

«حد و مرز کارهای تجاری تا کجاست؟»

دلایل پیدایش

- کنترل افراد
- شناسایی افراد و حقوق مالک
- ثروت و قدرت
- استعمار و استثمار الکترونیک
- اعتیاد
- چرا نرم افزار آزاد؟

شناسایی افراد و حقوق مالک

• اگر کتاب‌های دست دوم ، توانایی قرض دادن به دوستان یا امانت گرفتن از کتابخانه و یا هرگونه شانس برای مجانی خواندن وجود نداشت ، چه اتفاقی رخ می‌داد ؟

• خوشبختانه هنوز آزادی‌های قدیمی در استفاده از رسانه‌های آنالوگ وجود دارد

• در جهانی که توسعه‌دهندگان می‌خواهند، شما فقط می‌توانید یک کتاب الکترونیکی را با یک کارت اعتباری - که همه‌ی مشخصاتتان در آن ثبت شده است - خریداری نمایید. کتاب‌خوان‌های الکترونیک متجاوز به حقوق استفاده‌کنندگان هستند و شما دارید برای این کار پول می‌پردازید

اعتیاد

- اگر شما از ابتدا به کودکان ویندوز یاد بدهید ، آنها کاربران ویندوز خواهند شد و برای یادگیری برنامه‌های دیگر نیاز به انگیزه و تلاش مضاعف دارند
  - میکروسافت این را می‌داند پس به مدارس ویندوز رایگان هدیه می‌دهد
  - آنها نمی‌خواهند هیچ راهی برای انتخاب‌کردن باقی بگذارند. مانند تزریق‌کردن دُز نخست که رایگان است اما دزهای بعدی دیگر رایگان نیست
  - مدارس یک مأموریت برای جامعه دارند: آموزش مهارت‌هایی به منظور ساده‌تر زیستن به فرزندان البته در آزادی. آموختن این که چه‌گونه آزاد زندگی کنند
- این معنای استفاده از نرم‌افزار آزاد است

چرا نرم افزار آزاد؟

- دلیل پیدایش نرم افزار آزاد خیلی ساده است:

زندگی کردن در آزادی و به ویژه برای آزاد

بودن در داشتن رفتاری شایسته با دیگران

اثرات پیدایش

- جهانی سازی
- تعدیل ثروت و قدرت بین کل جامعه
- دموکراسی
- هیچ کس کامل نیست
- آموزش
- سازگاری
- گردش محلی ثروت

جهانی سازی

- جنبش نرم افزار آزاد بخشی از فرآیند جهانی سازی عرصه‌ای از دانش بشری به نام نرم افزار است که از طریق آن، آزادی و استقلال برای هر منطقه و هر کشور به دست می‌آید
- جهانی سازی فی نفسه امر ناپسندی نیست، این معاهده‌های تجارت جهانی اند که با اهداف سیاسی و به منظور توسعه‌ی استثمار کشورهای فقیر به وسیله‌ی کشورهای قدرت مند طراحی شده‌اند

(تجارت آزاد با نرم افزار آزاد متفاوت است و در مفهوم برابر با نرم افزار غیر آزاد است)

دموکراسی

- نرم افزار آزاد یک روش دموکراتیکِ تصمیم گیری درباره‌ی توسعه است.
- هیچ کس نمی‌گوید مردم چه انجام دهند و هرکس تصمیم خودش را می‌گیرد.
- اگر افراد زیادی بخواهند تا نرم افزار در جهت خاصی بهبود پیدا کند، روی تغییر دادن آن کار می‌کنند، پس نرم افزار در آن جهت پیشرفت خواهد کرد
- اگر هیچ کس نخواهد نرم افزار در آن جهت توسعه پیدا کند، نرم افزار در آن جهت توسعه پیدا نخواهد کرد
- ما به واسطه‌ی تصمیمی که می‌گیریم، در توسعه‌ی آن نرم افزار سهم می‌شویم

هیچ کس کامل نیست

- اگر شما یک نرم افزار غیرآزاد را دوست نداشته باشید، نمی توانید آن را تغییر دهید. اگر توسعه دهنده بهترین تلاش خالصانه‌ی خود را هم برای سودمند ساختن یک برنامه انجام دهد، باز هم هیچ کس کامل نیست
- فرض کنید من برنامه‌ای می نویسم که تا حدودی برای رفع نیاز شما مناسب است، اما شما آن را ناقص می یابید. شاید من آن را به روشی نوشتم که فکر می کردم بهترین روش است اما شما ایده‌ی بهتری دارید

«هیچ کس نمی تواند همه چیز را پیش بینی کند»

سازگاری

- نرم افزار آزاد برای سازگاری چه می کند؟
- اگر من یک تفاوت ناسازگار در برنامه ام ایجاد کنم، یک کاربر دیگر برنامه را تغییر خواهد داد و آن را سازگار می کند. کاربران نسخه ی سازگار را ترجیح می دهند، پس نسخه ی او محبوب شده و نسخه ی من فراموش می شود. واضح است که من این را نمی خواهم، پس از ابتدا سعی بر سازگاری خواهم کرد زیرا من می خواهم مردم نسخه ی من را دوست داشته باشند در اجتماع آزاد، توسعه دهندگان نمی توانند در برابر آن چه کاربران می خواهند مقاومت کنند

عوامل موثر

• قوانین

• دروغ

• کمک

• دوستی

• سیاست

قوانین

- در دموکراسی، قانونی که فعالیت محبوبی را منع کند، تعدیل می‌شود
- در جایی که شرکت‌ها نفوذ سیاسی دارند، نه تنها مانع تغییر قوانین می‌شوند بلکه با نفوذ سیاسی خود قوانین دیگری را نیز به نفع منافع خود وضع می‌کنند. وجود این قوانین غیرواقعی، شرایط را برای تصویب قوانین غیرواقعی بعدی راحت‌تر می‌کند
- برای مثال نفوذی که ناشران داشتند باعث شد به جای این که قوانین کپی‌رایت برای وفق دادن با شرایط محیطی واقعی تعدیل شوند، حکومت‌ها آن‌ها را سخت‌تر از همیشه کنند. یعنی: منع کردن عمل انسانی و فطری به اشتراک‌گذاری

دروغ

- سازمان‌هایی که بیشترین سود را از کپی‌رایت می‌برند، این کار را به نام حقوق مولفان انجام می‌دهند
- آن‌ها به هر شکلی شما را وادار می‌کنند تا کپی‌رایت را حق مولفان بدانید.
- ناشران اشتراک‌گذاری را مانند دزدی دزدان دریایی می‌دانند. آیا این‌که به دوستانتان کمک کنید، مانند این است که به یک کشتی حمله کنید؟
- کپی‌رایت به شکل رایج، اصلا و ابدا حق طبیعی مولفان نیست، اگر هم باشد در حال حاضر این حق به مولفان نمی‌رسد

سیاست

- بزرگ‌ترین و ثروتمندترین کمپانی‌ها برای در دست گرفتن کنترل انحصاری و بی‌چون و چرای ایده‌هایشان، به وسیله‌ی حکومت‌ها کمک می‌شوند
- نرم‌افزار آزاد ابتدا یک مسأله‌ی اخلاقی، اجتماعی، اقتصادی و در نهایت سیاسی است. پس مسلم است که حکومت‌ها در آن دخالت کنند
- ابرشرکت‌ها و در پشت صحنه، حکومت‌ها با تسلطی که قانون به آن‌ها می‌دهد، می‌توانند آزادی و دموکراسی ما را از بین ببرند

«سد کردن این لایحه‌ها و قوانین، اقدام سیاسی نیاز دارد»

راهکارها

- تجارت آزاد

- مجوز آزاد

- اراده

- حکومت

- GNU project website (gnu.org)
- نکاتی درباره‌ی نرم‌افزار آزاد - یه انقلابی - ۱۳۸۸
- سایت پروژه‌ی فارسی‌تل (farsitel.com) - ۱۳۹۰